

Spørsmålet er ikke hva det koster – spørsmålet er hva har kommunen råd til

---

PERSPEKTIV ANALYSEN 2024-2033

Hensikt

Tilføre kunnskap om den langsiktige utviklingen av kommuneøkonomien

Bakteppe for økonomi- og handlingsplanen 2024-2027

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

2022 – 2034

Presentasjonen omfatter:

- Perspektivanalysen 2024-2033
- Folk analysen 2023
- KOSTRA analysen 2023
- Årsberetningen 2022
- Økonomirapporten for 1 tertial 2023
- Kommuneplanen samfunnsdel

Perspektivanalysen 2024-2033

*En analyse av kommuneøkonomien
og rammeberegning budsjett 2024*

Folk analysen 2023

-Utvikling og prognoser

Kragerø kommune

KOSTRA analysen
2023

Kragerø kommune

Årsberetning 2022
Kragerø kommune

Økonomirapport 1. tertial 2023
Kragerø kommune

«Perlen blant kystbyene»

Lovens krav

---

§ 14-1. *Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen*

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Driftsprognose 2023 – alle kommunalområder

	Årsbudsjett	Regskap_Hittil	Forbruk	Årsprognose	Avvik
Politikk	8 114 074	2 275 153	28 %	8 114 074	-
Kommunedirektøren	19 337 639	10 392 903	54 %	19 337 639	-
Støtte og utvikling	43 827 321	18 079 050	41 %	44 127 321	300 000
Oppvekst	231 078 217	93 114 119	40 %	233 078 217	2 000 000
Helse og omsorg	288 788 268	132 184 178	46 %	338 288 268	49 500 000
Samfunn	134 880 272	60 023 450	45 %	134 880 272	-
Delsum	726 025 791	316 068 853	44 %	777 825 791	51 800 000
Selvkost	- 23 903 786	- 795 133	3 %	- 20 603 786	3 300 000
Sum Netto driftsresultat	702 122 005	315 273 720	45 %	757 222 005	55 100 000

Driftsprognose Kragerø kommune

Samlet resultatvurdering	Årsbudsjett 2023	RegnskapHittil	Årsprognose	Avvik
Kommunalområdene	726 025 791	316 068 853	777 825 791	51 800 000
Selvkost	- 23 903 786	- 795 133	- 20 603 786	3 300 000
Kommune felles	- 703 205 091	- 258 132 833	- 703 205 091	-
Netto driftsresultat*	- 1 083 086	57 140 887	54 016 914	55 100 000
<i>*pluss er merforbruk og gir en resultatgrad dårligere enn null</i>				

Disposisjonsfond blir redusert fra 14,7 mill. kr til null
Regnskapsmessig resultat kan bli et merforbruk på 39,8 mill. kr

Resultat 2022

	Tjenesteproduksjon pr kommunalområdet			
	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap 2022**	Avvik 2022*
Politikk	8 064	8 575	8 089	- 486
Kommunedirektøren	19 246	22 525	26 050	3 525
Støtte og utvikling	38 661	39 847	39 590	- 257
Helse og omsorg	261 563	279 621	332 864	53 243
Oppvekst	217 620	230 358	238 400	8 042
Samfunn	110 519	121 425	139 432	18 007
Sum kommunalomr	655 673	702 352	784 425	82 074
Selvkost	- 19 433	- 18 734	- 8 213	10 520
Kommune felles	- 643 163	- 681 141	- 740 243	59 103
Netto driftsresultat	- 6 923	2 477	35 969	33 492
<i>*Merutgifter i forhold til budsjett er pluss.</i>				
<i>** Mindre forbruk (overskudd) er minus</i>				

Disposisjonsfondet ble redusert fra 35,6 mill. kr til 14,7 mill. kr

Ressursanalysen helse og omsorg 2023

*Helsepersonellkommissjonen
bekrefter at vi går tom for folk før vi
går tom for penger i helse sektoren.*

Mangel på vikarer medfører bruk av mye overtid

Hovedferieperioden har vært svært utfordrende

Det er sannsynlig at vikarmangelen vil fortsette – det blir utfordrende siden «alle» er avhengig av vikarer

Det handler også om riktig nivå på bevilgninger

KOSTRA 2022 viser en tydelig differanse mellom beregnet utgiftsbehov og ressursbruk

Beregnet utgiftsbehov og ressursbruk i Kragerø kommune i forhold til landet - 2022						
	Grunnskole	Pleie/omsorg	Barnevern	Barnehage	Kommunehelse	Sosialetj.
Beregnet utgiftsbehov 2022	92,2	123,6	102,6	75,6	110,1	104,1
Ressursbruk 2022	109,9	101,5	106,6	102,8	129,9	110,3
Awik 2022	17,7	-22,1	4,0	27,2	19,8	6,2
Ressursbruk 2021	111,2	98,3	106,2	101,6	101,7	121,1
Endring 2021-2022	-1,3	3,2	0,4	1,2	28,2	-10,8

- KOSTRA tallene er basert på regnskap
- Grunnskole og barnehage er prioritert
- Pleie og omsorg er nedprioritert
- Utsatt omstilling?

Ubalanse i bevilgninger

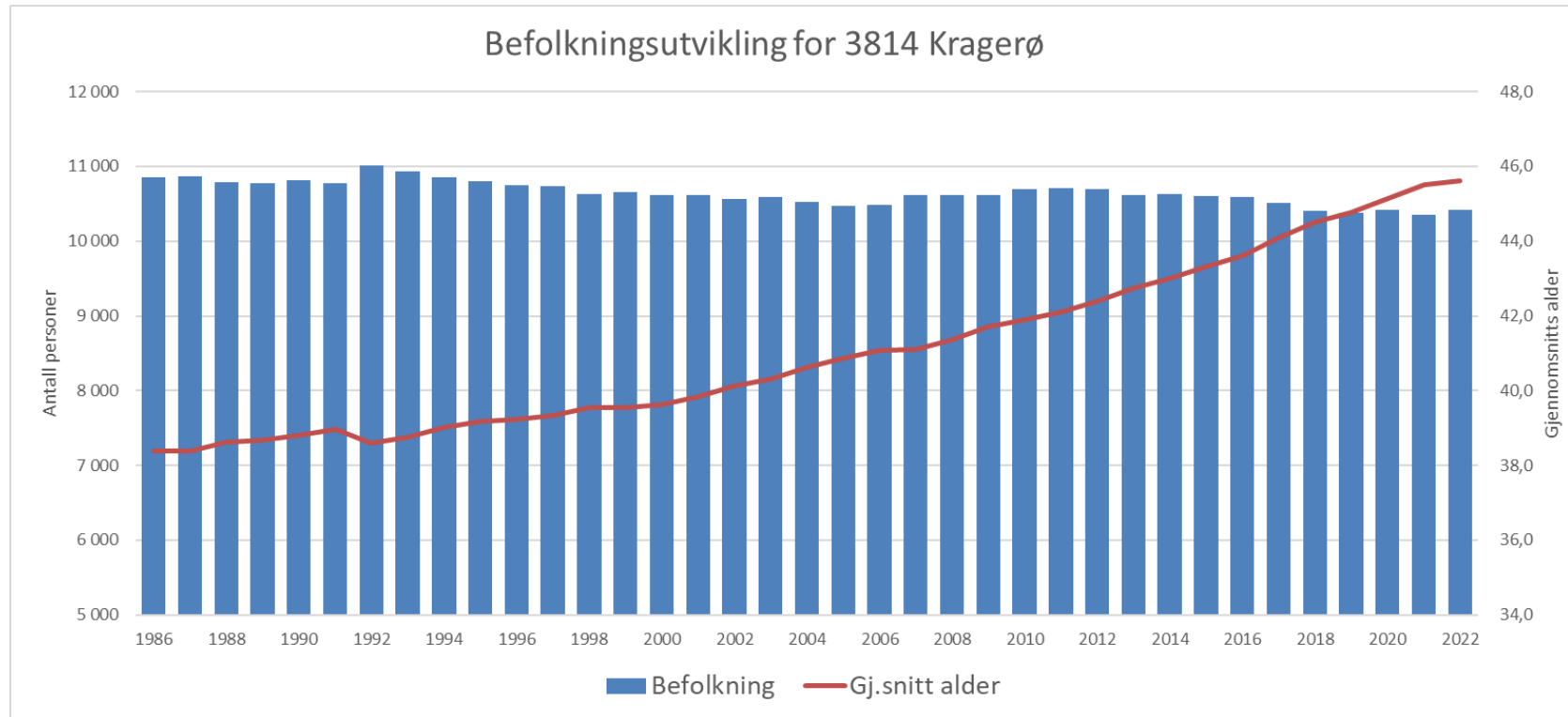

Det blir et problem når inntektene ikke strekker til

Ubalanse i bevilgning gir utfordringer knyttet til økonomistyring

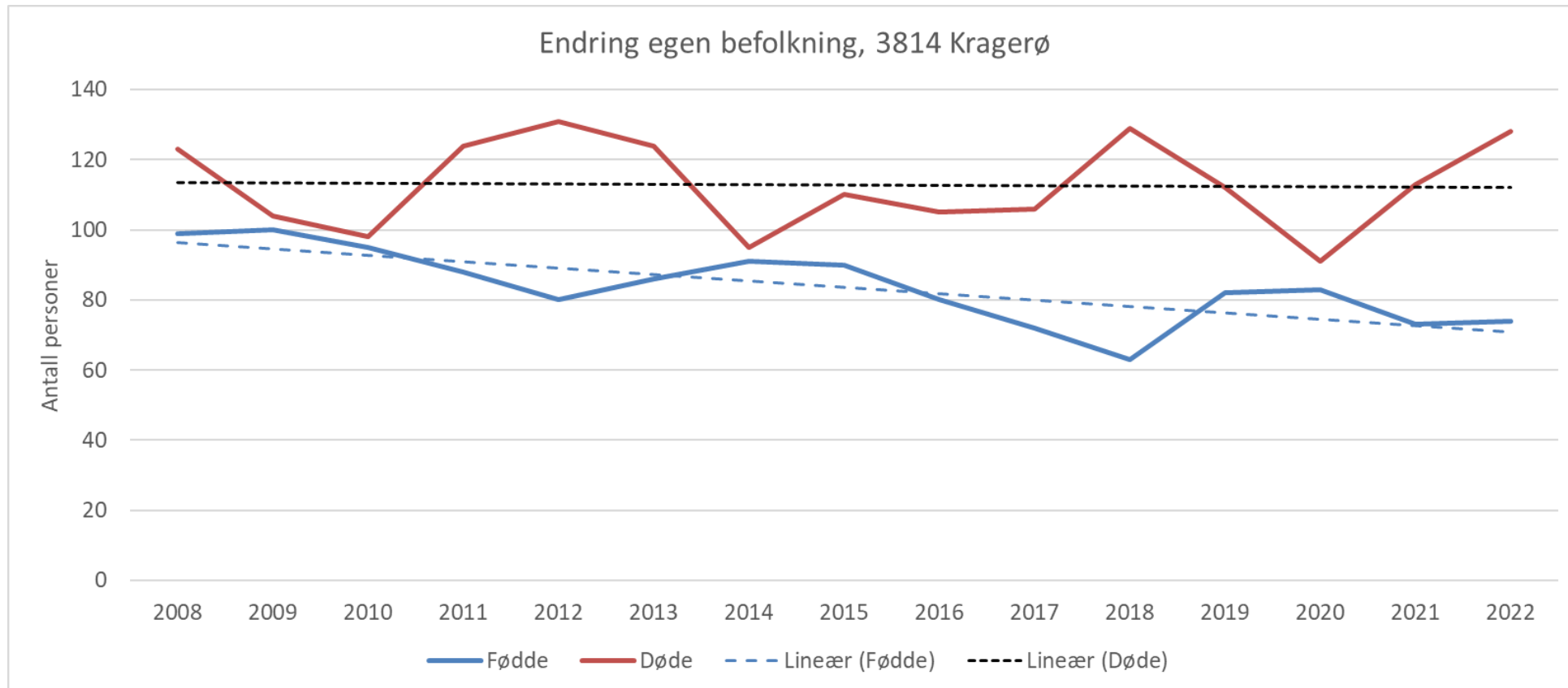
Ubalansen er knyttet til den demografiske utviklingen

Befolkningsutvikling frem til 2022

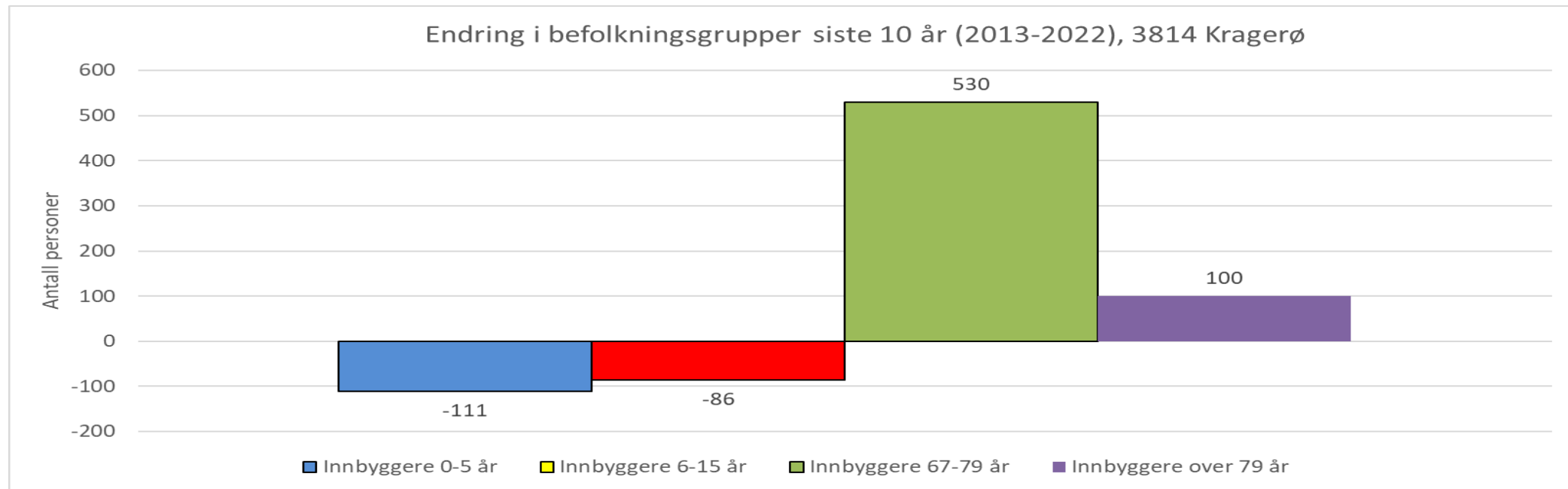

10413

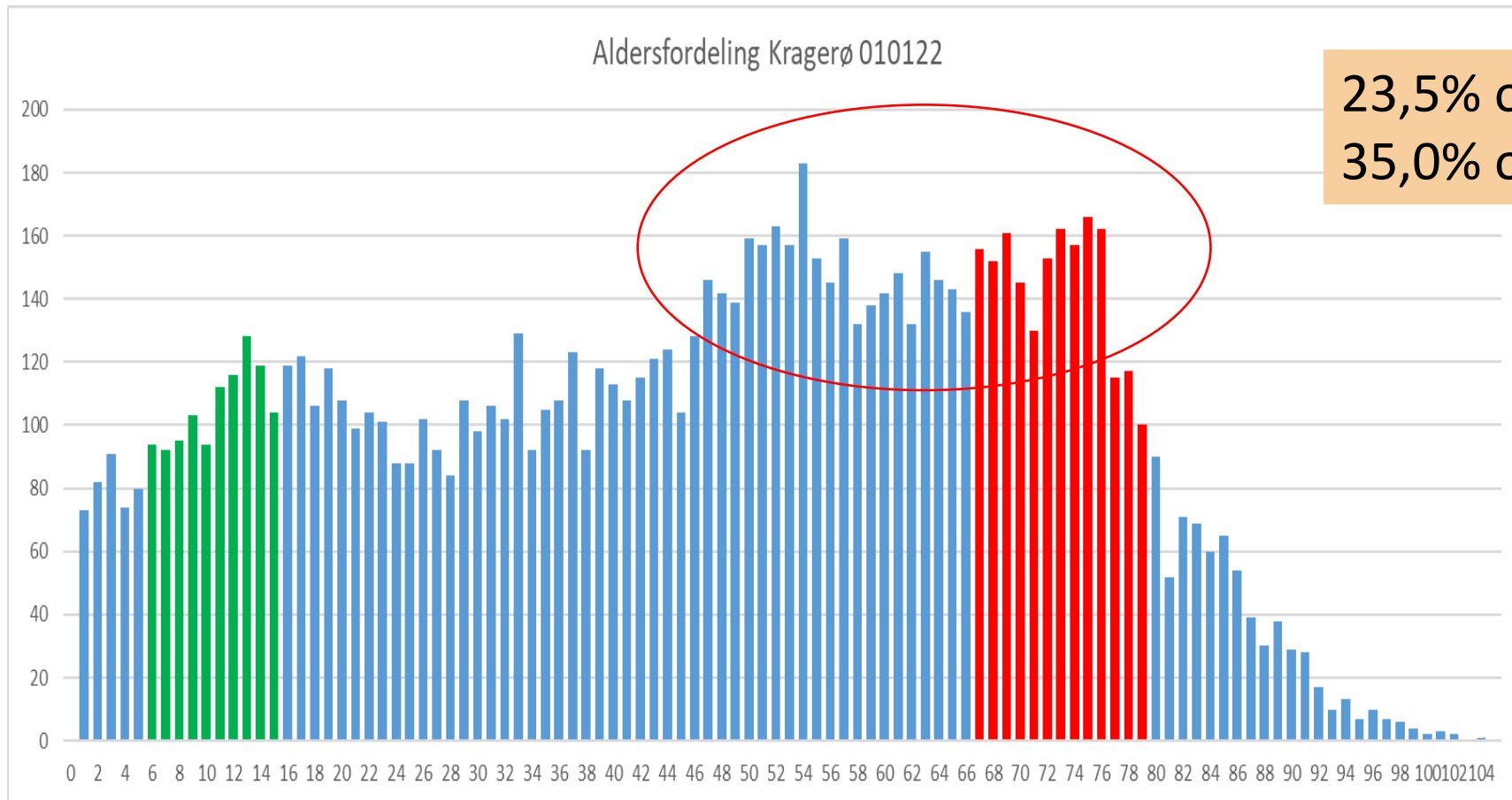
Liv og død

Befolkningsendring siste 10 år

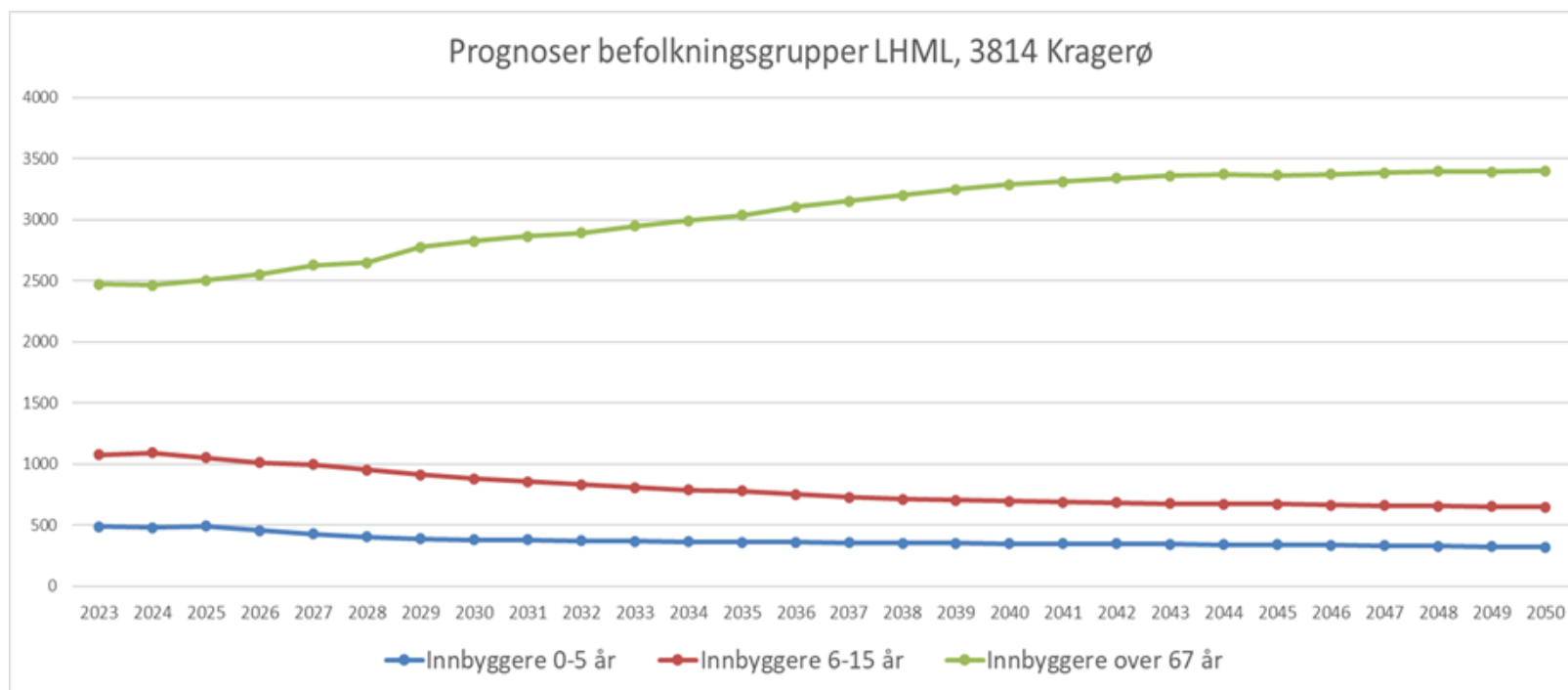

Status aldersfordeling pr årstrinn

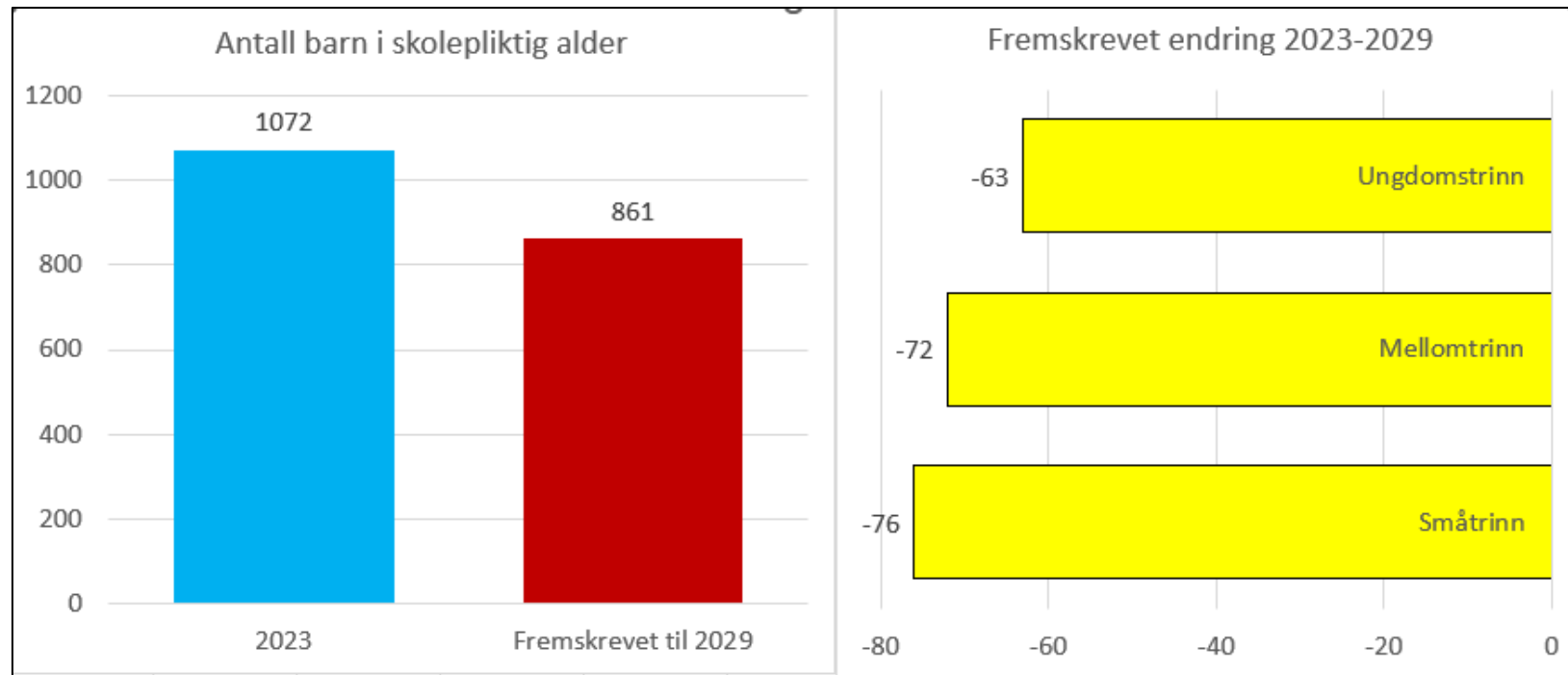

23,5% over 67 år i 2022
35,0% over 67 år i 2040

Befolkningsprognoser (jfr SSB)

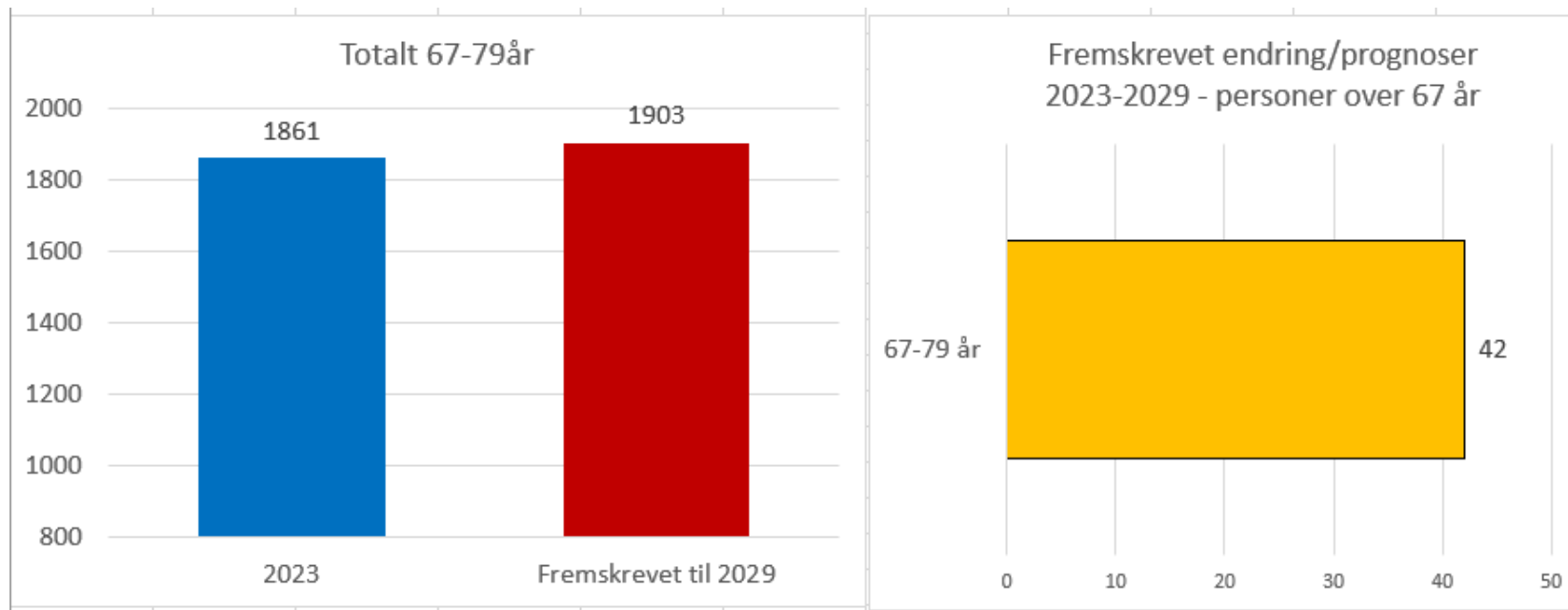
Antall barn om 6 år – enkel fremskrivning

Dagens fødselsnivå gir 444 barn iløpet av 6 år – det er en reduksjon på 42 barn

Antall eldre om 6 år – enkel fremskrivning

Antall eldre over 80 år øker med 261 personer, jfr SSB

Kan denne utviklingen endres?

Trenden er nasjonal

Utdanningssystem er sentraliserende

Unge mennesker finner større trygghet i storbyene

Utviklingen bekrefter at det er ikke nok å tilby barnehageplass, skoleplass og arbeidsplasser for å snu denne utviklingen.

- Tilførsel av kompetansearbeidsplasser?
- Kollektivtransport og bedre veier til arbeidsmarkeder?
- Urban småby?

Sammen om fremtidens Kragerø

Kragerøsamfunnet står ovenfor viktige utviklingsoppgaver fremover.

- Bærekraftig utvikling på alle områder vil være avgjørende.
- **Hvordan skal vi fortsatt få til å levere gode helse- og omsorgstjenester?**
- Hvordan kan vi best utnytte våre felles ressurser i Kragerøsamfunnet?

Vi må jobbe sammen for å oppnå en bærekraftig vekst og helhetlig utvikling for alle i Kragerø.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

2022 – 2034

«Perlen blant kystbyene»

Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034

Bærekraftig kommuneøkonomi

-fokusområder for å få en bærekraftig kommuneøkonomi innen 10 år

---

Kragerø kommune har og vil få betydelig økonomiske utfordringer knyttet til den demografiske utviklingen.

- Rammeoverføringen fra staten er tilpasset den demografiske utviklingen

Gjeldsnivået til Kragerø kommune er høyt

- Økt rente de neste årene vil skape store økonomiske utfordringer ved at økte finansutgifter belaster driften.
- Økt gjeld på selvkostområder øker kommunale avgifter

Kommunens inntekter

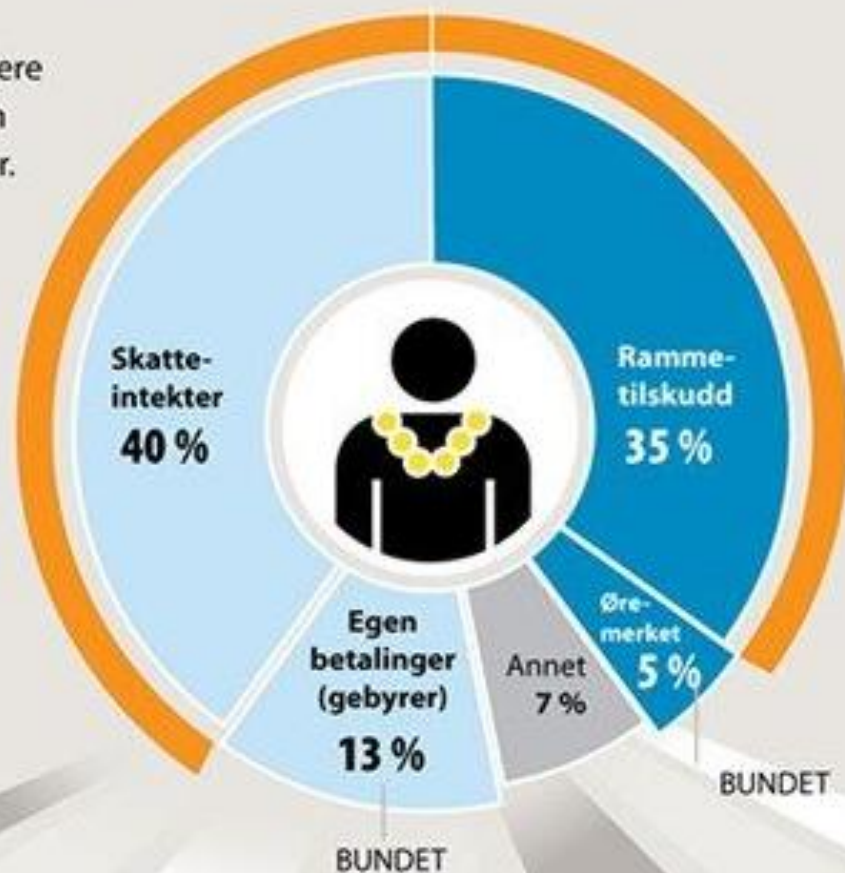
-spørsmålet er ikke hvor mye det koster, men hvor mye har kommunen råd til.

Slik får kommunene inntektene sine

Frie inntekter er midler kommunene fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

- Fra innbyggerene
- Fra staten
- Frie inntekter

Inntektene fra staten skal være rettferdig fordelt og endres over tid

Skatt og rammeoverføring	Budsjett 2023	Prognose 150523	Differanse
Skatt på inntekter og formue	- 321 769 000	- 316 528 000	5 241 000
Rammetilskudd innbyggertilskudd	- 292 056 000	- 292 056 000	-
Rammetilskudd inntekstutjevning	- 45 139 000	- 49 791 000	- 4 652 000
Rammetilskudd skjønnstilskudd	- 1 500 000	- 1 500 000	-
Rammetilskudd utgiftsutjevning mm	- 22 914 000	- 26 875 000	- 3 961 000
Rammetilskudd distriktstilskudd Sør-Norge	- 14 056 000	- 14 056 000	-
Sum	- 697 434 000	- 700 806 000	- 3 372 000
			-
Skatt	- 321 769 000	- 316 528 000	5 241 000
Rammetilskudd	- 375 665 000	- 384 278 000	- 8 613 000
Sum	- 697 434 000	- 700 806 000	- 3 372 000
Skatt inkl inntekstutjevning	- 366 908 000	- 366 319 000	589 000
Rammetilskudd eks innt.utj	- 330 526 000	- 334 487 000	- 3 961 000
Sum	- 697 434 000	- 700 806 000	- 3 372 000

Rammetilskuddet pr innbygger endres med antall innbyggere

Rammetilskuddet tilpasses befolkningen i kommunen gjennom *utgiftsutjevningen*

Skatte inngangen til kommunen korrigeres med *inntekstutjevningen* dersom den nasjonale skatterammen er uendret

Utgiftsutjevning og inntektsutjevning - «*robin hood prinsippet*»

Inntektsutjevning (skatteutjevningen) - kommuner med høye skatteinntekter overføre deler av sine inntekter til kommuner med lave skatteinntekter.

-Kragerø har lave skatte inntekter på ca 80% av landssnittet. Inntektsutjevningen øker denne til ca 95%.

I **utgiftsutjevningen** får alle kommune beregnet et behov ut fra innbyggersammensetning og visse sosioøkonomiske indikatorer. Fordeles mellom kommuner.

-24 indikatorer med ulik vekting

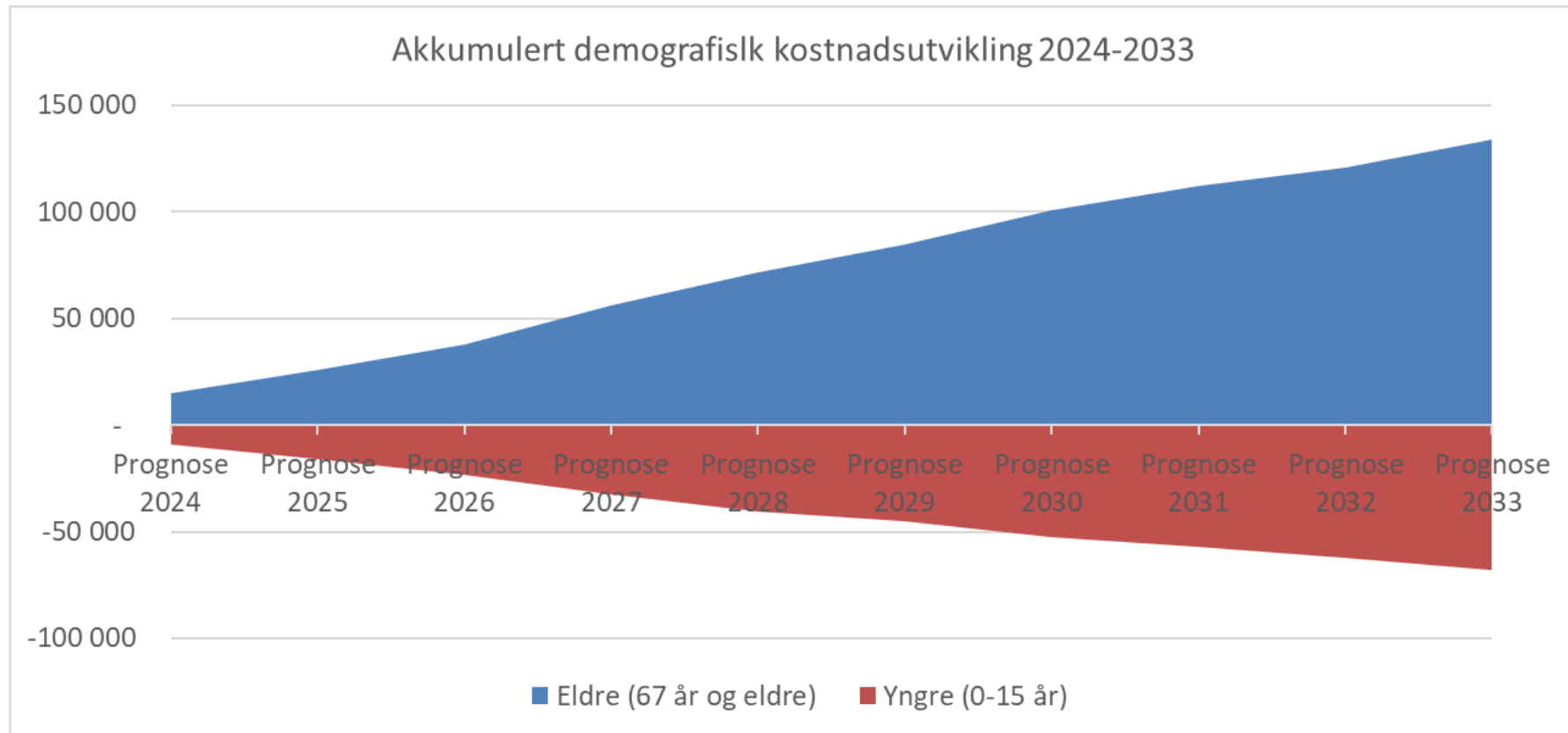
Konsekvenser utgiftsutjevning for Kragerø kommune

Utgiftsutjevning (På grunnlag av LHML)	Budsjett 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Innb 0-22 år - Innbygger kriterier mm	-44 012	-41 628	-41 850	-44 577	-47 311
Innb 23-66 - Innbygger kriterier mm	-3 360	-3 535	-3 438	-3 534	-3 778
Innb over 67 år - Innbygger kriterier mm	59 002	59 906	59 529	61 362	63 703
Andre kriterier	4 459	5 198	5 223	5 352	5 459
Sum utgiftsutjevning	16 090	19 941	19 464	18 603	18 072

Utgiftsutjevningen gir store utslag for Kragerø kommune.

Blir inntektene tilpasset den demografiske utviklingen?

Eiendomsskatten besluttet av kommunestyret

Bunnfradr.	Endringstabell fra dagens eiendomskatt ved endret promille og bunnfradrag				
	3	3,25	3,5	3,75	4
1000	- 27 159 000	- 23 803 390	- 20 447 780	- 17 092 170	- 13 736 560
500	- 13 579 500	- 9 092 265	- 4 605 030	- 117 795	4 369 440
400	- 10 863 600	- 6 150 040	- 1 436 480	3 277 080	7 990 640
300	- 8 147 700	- 3 207 815	1 732 070	6 671 955	11 611 840
200	- 5 431 800	- 265 590	4 900 620	10 066 830	15 233 040
100	- 2 715 900	2 676 635	8 069 170	13 461 705	18 854 240
0	-	5 618 860	11 237 720	16 856 580	22 475 440

* Alle tall i rødt gir en lavere eiendomskatt enn i 2023

Det forutsettes økt eiendomskatt fra 2024, jfr øk.plan 2023-2026

Inntektsprognoser 2024-2033

Økonomisk oversikt - driftsinntekter	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2029	Prognose 2031	Prognose 2033
Skatt/ramme	700 249	700 807	714 905	716 736	718 134	720 837	734 140	750 697	762 104
Eiendomsskatt	71 632	70 999	76 608	77 375	78 148	78 930	80 516	82 135	83 786
Brukerbetalinger	24 003	23 422	23 656	23 892	24 131	24 373	24 863	25 362	25 872
Andre inntekter (inkl korr)	232 752	252 416	252 492	248 702	245 273	245 249	248 758	254 584	260 218
Delsum innteksramme tj.prod	1 028 637	1 047 643	1 067 661	1 066 705	1 065 687	1 069 389	1 088 277	1 112 778	1 131 979
Selvkost drift kom.avg.	95 305	92 080	104 050	119 658	143 589	166 564	176 707	183 846	191 274
Total brutto driftsinntekter	1 123 942	1 139 723	1 171 711	1 186 363	1 209 276	1 235 952	1 264 984	1 296 625	1 323 253

Brutto driftsinntekter er den økonomiske rammen for all tjenesteproduksjon og finansutgifter ordinær gjeld, samt referansen for handlingsreglene i analyseperioden

**Kommune-
gjelden**

Renteutvikling 2022-2023

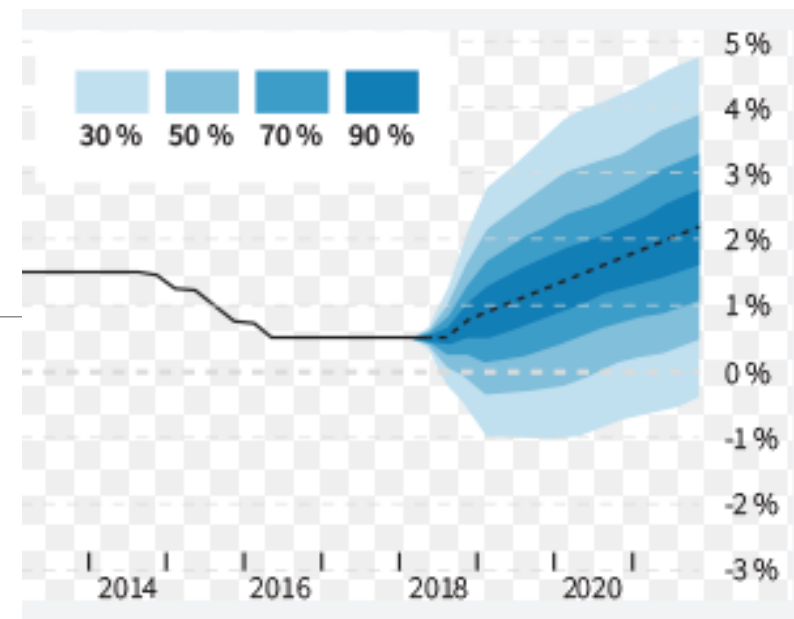
Oversikt lånebeløp, rentebetingelser og rentekostnader pr 300423				Historisk rente	
	Lånebeløp	i % av gjeld	Gj.sn. rente 300423	Gj.sn. rente 311222	Gj.sn. rente 300422
Kommunalbanken	348 447 000	23 %	3,779	3,685	1,662
Verdipapirmarkedet	865 759 616	57 %	2,900	2,590	1,765
Husbanken	311 429 645	20 %	2,771	1,732	0,898
Sum	1 525 636 261		3,075	2,681	1,548

Ord lånegjeld pr 01.01.22: 884 694 kroner (76%)

VAR lånegjeld pr 01.01.22: 278 399 kroner (24%)

Forutsatt renteutvikling 2023-2033

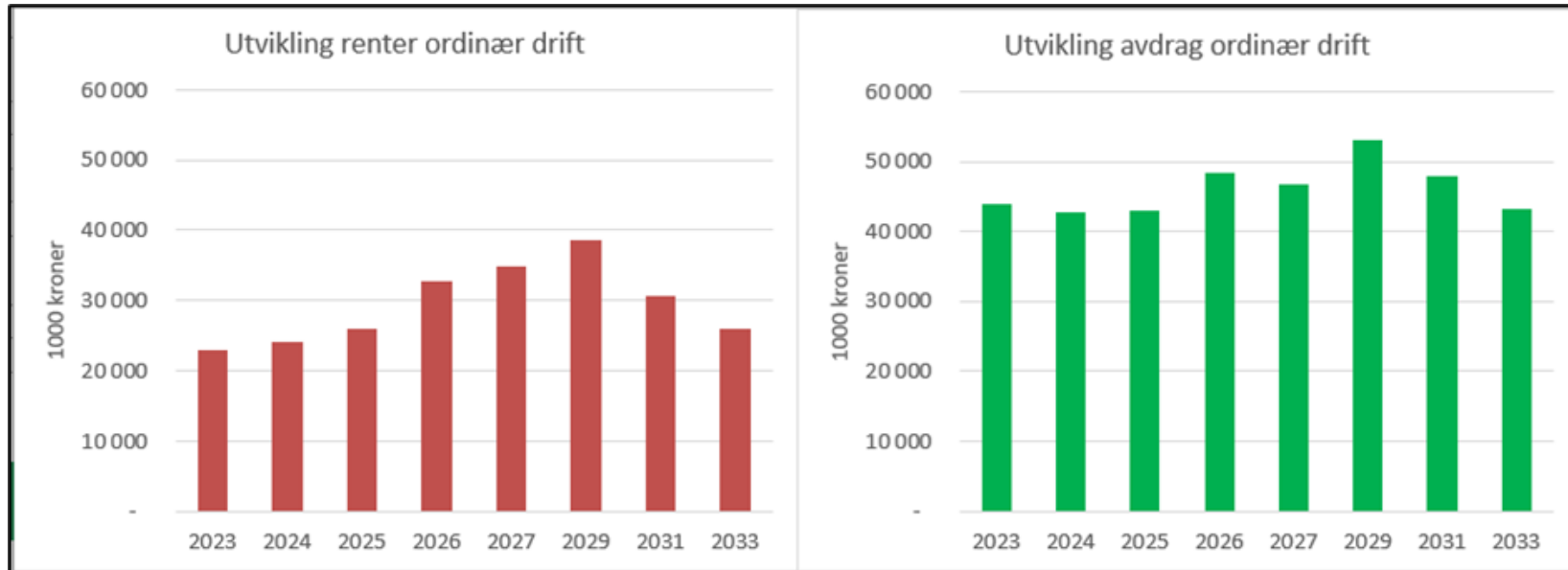

Renteutvikling	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031	Prognose 2032	Prognose 2033
Rente på låneportefolio	2,83 %	3,06 %	3,29 %	3,69 %	4,07 %	3,82 %	3,98 %	3,79 %	3,50 %	3,40 %	3,27 %
Prognose markedsrente	4,00 %	4,50 %	4,50 %	4,00 %	4,00 %	3,50 %	3,50 %	3,00 %	3,00 %	2,50 %	2,50 %

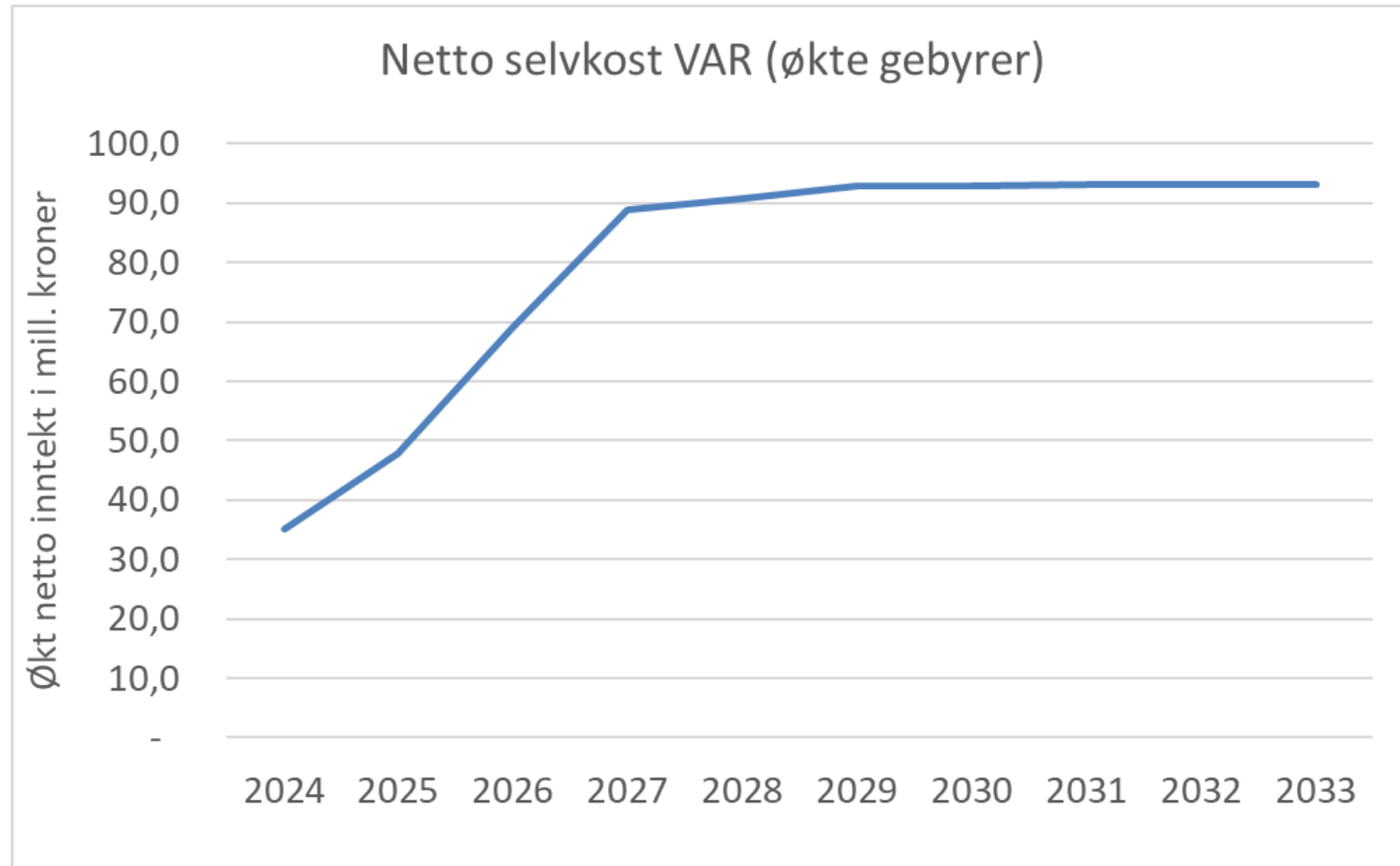
Utvikling renter og avdrag ordinær

Økte renter gir en økning på 15,7 mill. kroner i renteutgifter innen år 2029 (eks VAR)

Utvikling kommunale avgifter

Jfr hovedplanen

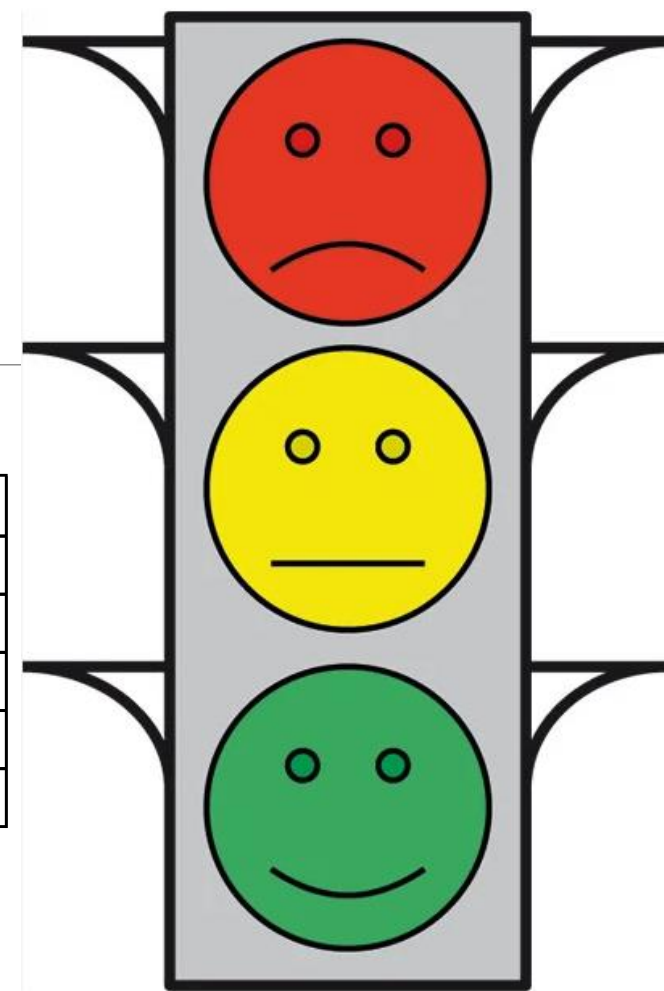

Økte renter og økte lån gir en økning på 260% for kom.avg. innen 2033

Handlingsregler for økonomisk styring

Handlingsregler	Vedtatte målsettinger Totalt	Målsettinger ordinær drift
Indeks	Over 100	Over 100
Resultatgrad	Bedre enn 1,75%	Bedre enn 1,75%
Belastningsgrad	Lavere enn 6%	Lavere enn 5%
Gjeldsgrad	Lavere enn 80%	Lavere enn 60%
Fondsgrad	Bedre enn 5%	Bedre enn 5%

- Handlingsregler er en metodikk for å sikre informasjon om kommuneøkonomi over tid.
- Handlingsreglene skal være enkle å forstå, samtidig som de gir fokus på kjernen i kommunens økonomi

Netto driftsresultat er den viktigste handlingsregelen

Netto positivt driftsresultat fører til:

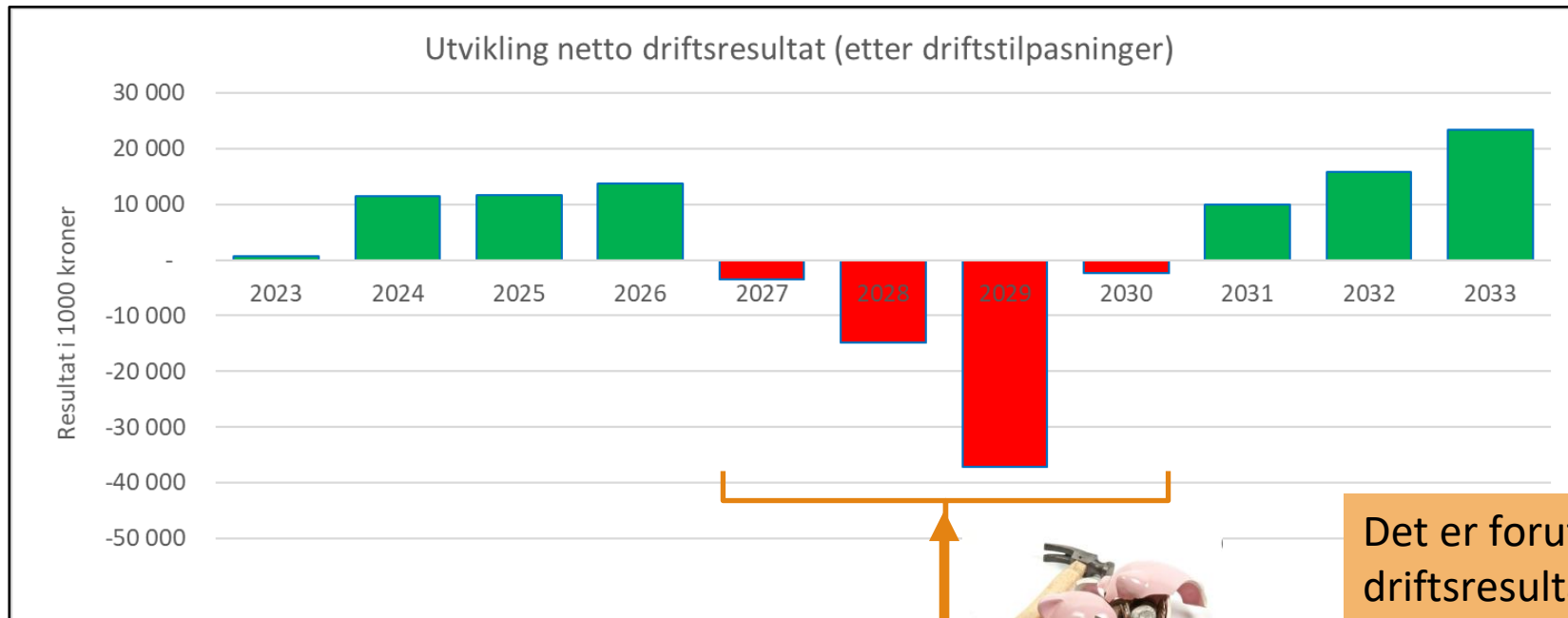
- **Unngår at kommunens verdier forringes**
  - Midler til vedlikehold over drift
- **Skaper handlefrihet**
  - Tilskudd til kommunens innbyggere
  - Egenandel for å utvikle fastlegeordning etc
  - Midler til å dekke opp underskudd i Kragerø Fjordbåtselskap uten andre konsekvenser
- **Oppbygging av egenkapital**
  - Begrense driftsendringer ved uforutsette behov
  - Egenandel til investeringer
  - Utvikle næringsområder etc

Netto negativt driftsresultat fører til:

- **Kommunens verdier forringes over tid**
  - Midler til vedlikehold må utsettes
- **Mangler handlefrihet**
  - Ingen tilskudd til kommunens innbyggere
  - Kan være på ROBEK, slik at statsforvalter må godkjenne budsjett og investeringer
  - Negativt resultat må dekkes inn
- **Nedbygging av egenkapital**
  - Driftsendringer går rett på drift/bunnlinja ved uforutsette behov og hendelser
  - Ingen egenandel til investeringer/utvikling

Beregnet netto driftsresultat 2024-2033

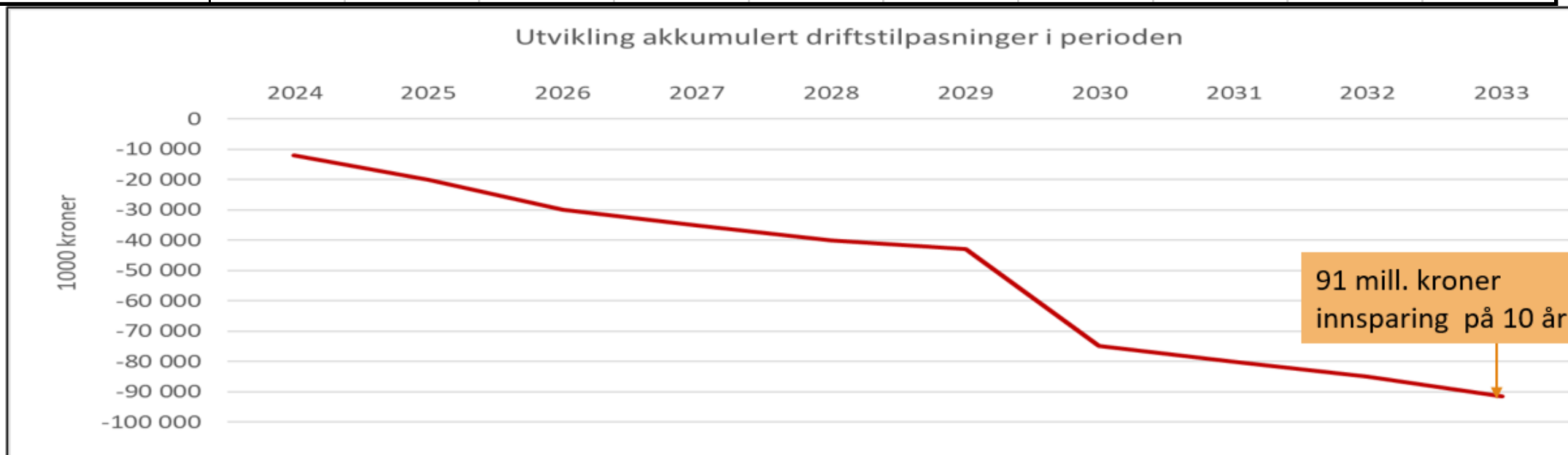
-forutsatt ca 1% i perioden 2024-2026

Det er forutsatt et positiv netto driftsresultat i perioden 2024-2026 for å kunne øke driften i 2027 når nye institusjonsplasser tas i bruk

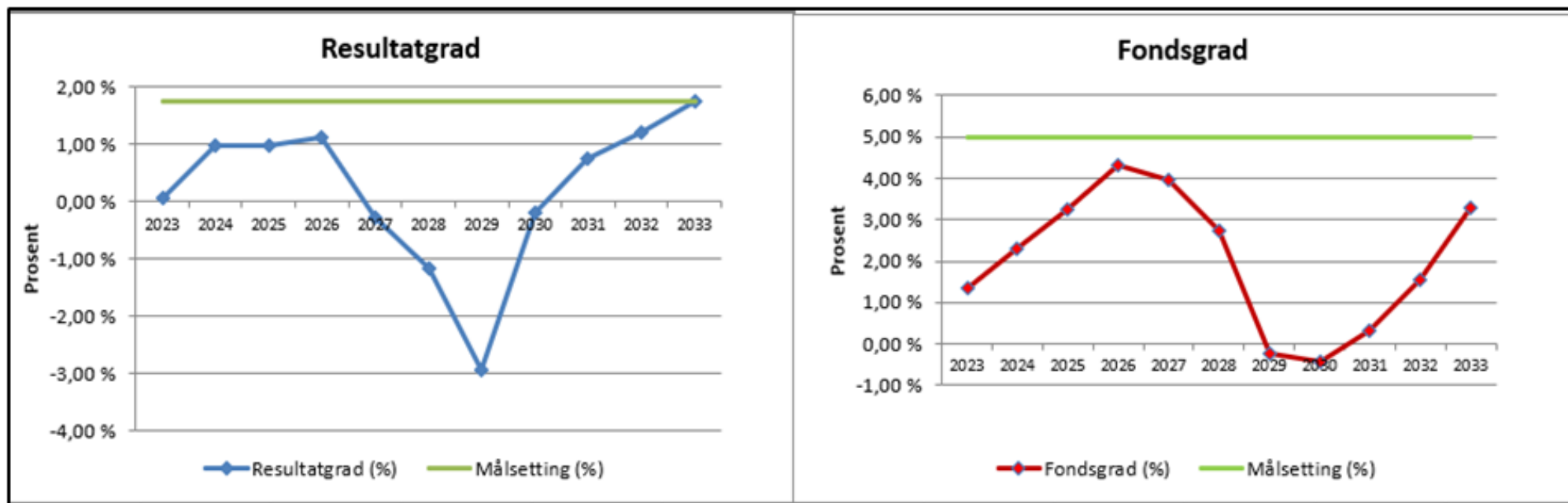
Krav til driftstilpasning 2024-2033

Økonomisk oversikt- driftsutgifter i forhold til 2023	endring				endring						
	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031	Prognose 2032	Prognose 2033	
Reelle tiltak økonomiplan 2023-2026	-4 139	-6 516	-12 642								
Økte kostnader helse og omsorg	20 000	26 000	28 000	48 000	69 500	91 000	104 500	114 500	122 500	134 500	
Driftstilpasning (akkumulert)	-12 000	-20 000	-30 000	-35 000	-40 000	-43 000	-75 000	-80 000	-85 000	-91 500	

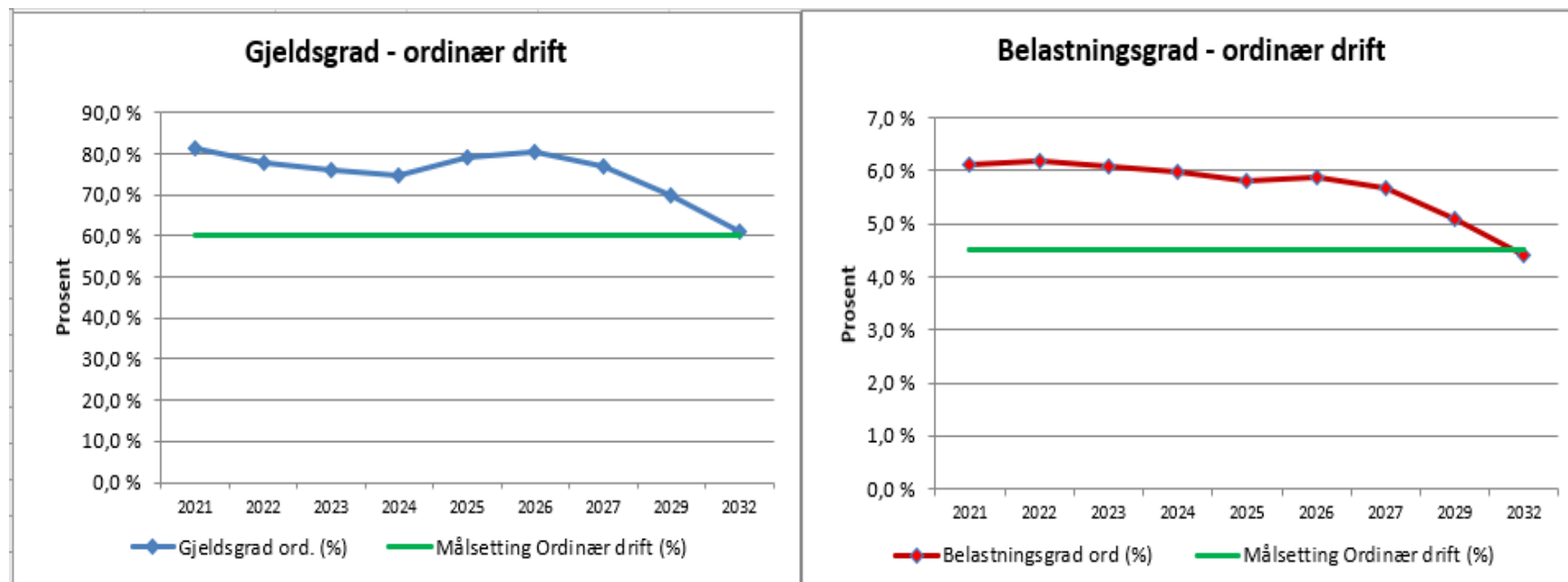

Analysen legger opp til en bærekraftig kommuneøkonomi innen 2033

Utvikling handlingsregler ordinær drift

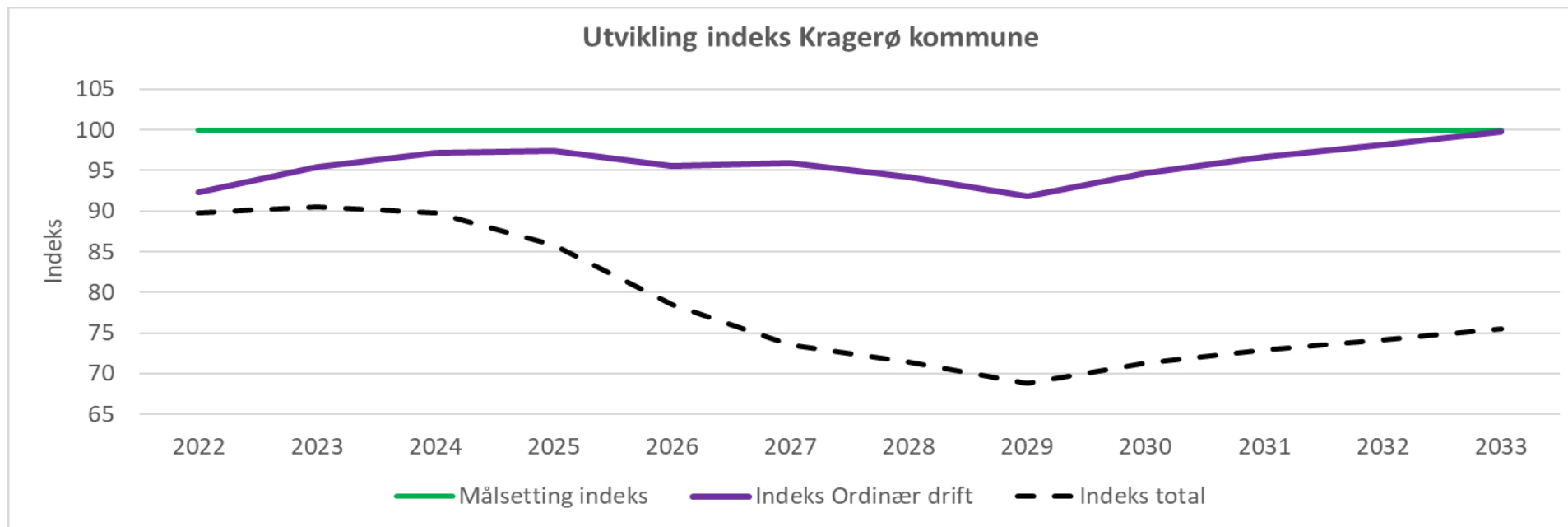

Utvikling handlingsregler ordinær gjeld

Bærekraftig kommuneøkonomi i 2033?

Budsjett 2024 - innretning

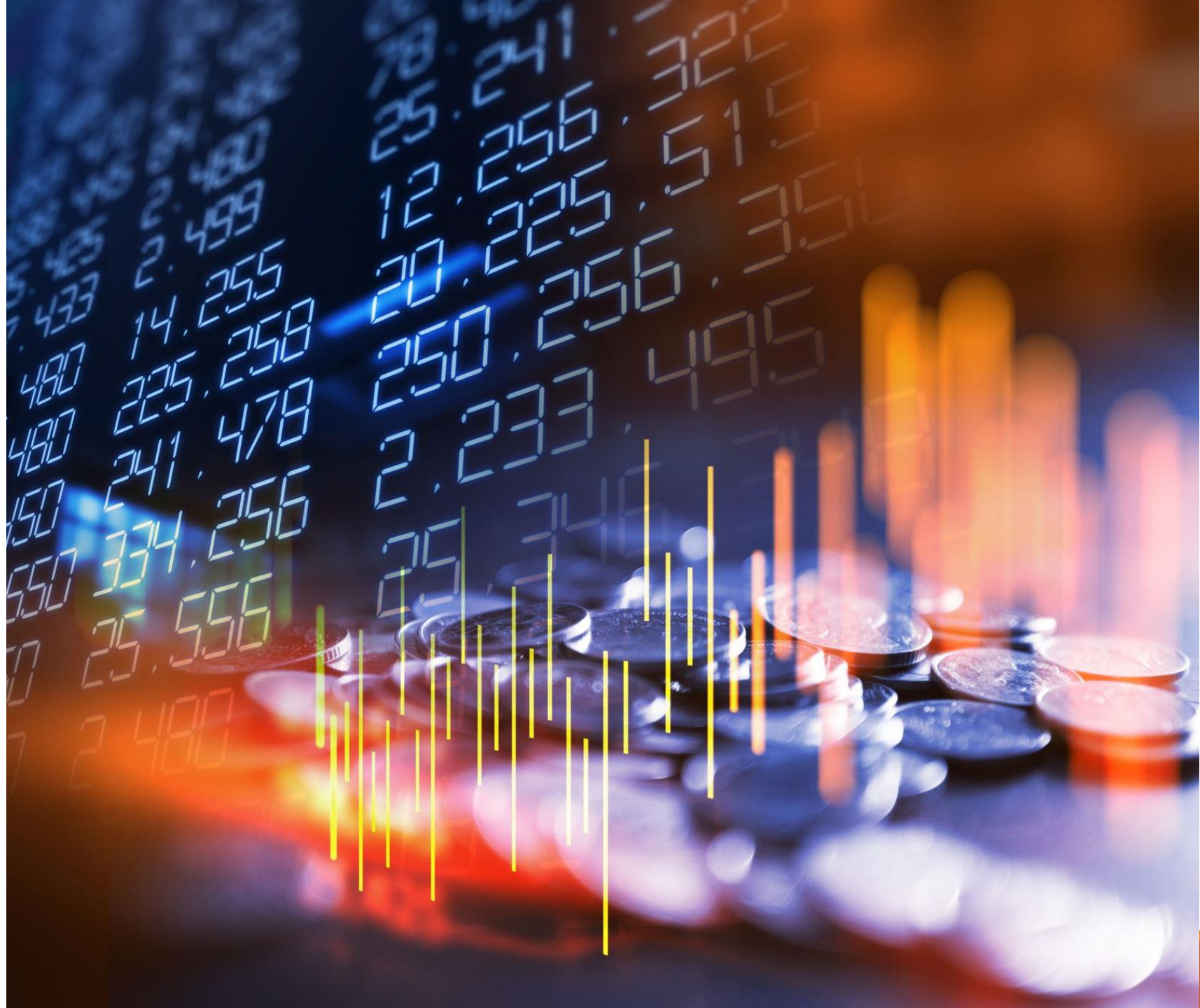

Netto driftsresultat på 1%

Disposisjonsfondet (sparepengene)
benyttes ikke for å få budsjettet i
balanse

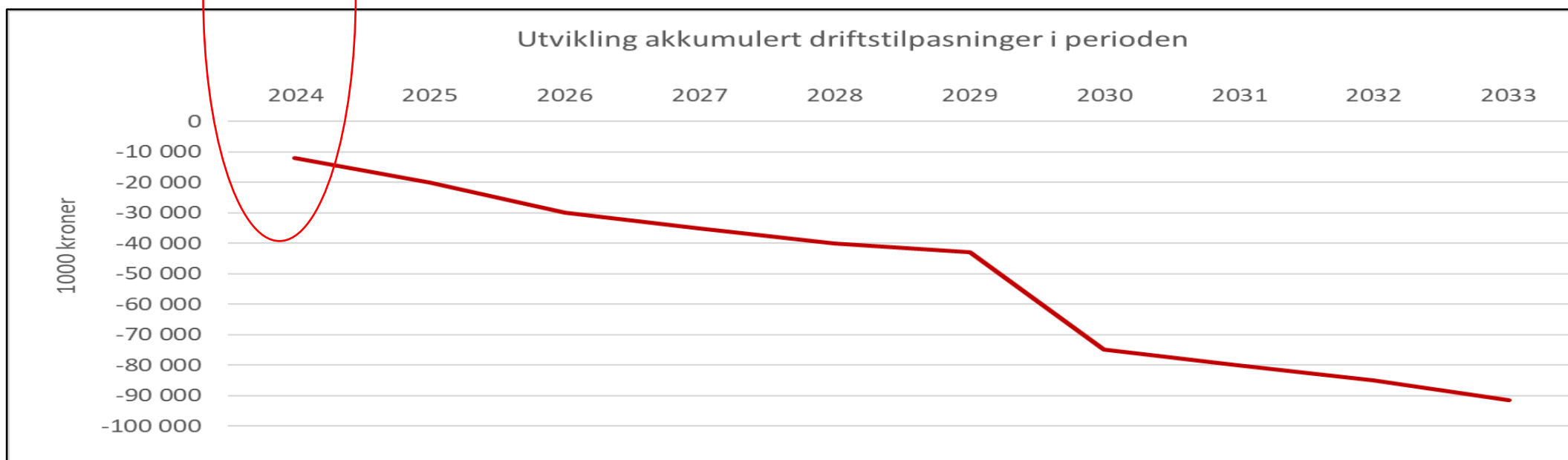
Omfordele ressursbruken i tråd med
den demografiske utviklingen

Begrense nye låneopptak

Omfordele ressursbruken fra 2024

Økonomisk oversikt- driftsutgifter i forhold til 2023	endring				endring						
	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031	Prognose 2032	Prognose 2033	
Reelle tiltak økonomiplan 2023-2026	-4 139	-6 516	-12 642								
Økte kostnader helse og omsorg	20 000	26 000	28 000	48 000	69 500	91 000	104 500	114 500	122 500	134 500	
Driftstilpasning (akkumulert)	-12 000	-20 000	-30 000	-35 000	-40 000	-43 000	-75 000	-80 000	-85 000	-91 500	

Alternativt driftsnivå viser et handlingsrom for driftstilpasninger

– KOSTRA-analysen 2023

	Teoretisk handlingsrom i mill. kroner regnskap 2022		
	Kostragr 07	Kostragr 01	Gjennomsnitt sammenligningskommuner
Grunnskole	24,5	23,7	9,3
Pleie og omsorg	30,1	23,9	14,6
Barnevern	2,1	-0,2	-0,5
Barnehage	6,4	5,0	-0,1
Kommunehelse	20,2	21,1	19,3
Sosiale tjenester	10,2	14,3	5,6
Kultur og idrett	-1,4	1,9	-6,1
Plan, kulturm., natur og nærmiljø	8,1	8,2	8,2
Adm, styring og fellesutgifter	11,7	8,8	8,8
Andre områder	20,8	16,6	8,9
Totalt	132,7	123,3	68
Totalt (eks pleie og omsorg)	102,6	99,4	53,4
Totalt (eks pleie/oms. Og sos.tj)	92,4	85,1	47,8
Totalt (eks pleie/omsorg, kom.helse og sos.tj.)	72,2	64,0	28,5

Dette er regnskap 2022 (eks budsjettavvik)

Handlingsrommet viser en retning for driftstilpasninger - det er ikke en fasit

Rammeberegning 2024

Rammeberegning kom.områder 2024*	Regulert budsjett 2023	Styrke kom.omr. Helse og omsorg	Tiltak 2024 øk.plan 2023-2026	Ytterligere drifts-tilpasninger 2024	Budsjett rammer 2024
Politikk	8,11		-1,27	0,00	6,84
Kommunedirektøren	18,45		0,50	0,00	18,95
Støtte og utvikling	45,70		-0,68	0,00	45,02
Oppvekst	242,71		-3,30	-7,80	231,61
Helse og omsorg	297,99	20,00	0,57	0,00	318,56
Samfunn	137,68		0,04	-4,20	133,52
Sum kommunalomr	750,65	20,00	-4,14	-12,00	754,51

Ytterligere driftstilpasninger vil øke dersom årseffekten av alle iverksatte tiltak i 2023 blir mindre enn forutsatt og/eller det blir et regnskapsmessig merforbruk

Hvis en fortsetter å gjøre det en alltid har gjort,
vil en få det en alltid har fått